

noget, der har — jeg vil næsten sige — et latterligt Skær. Jeg vil ogsaa tro, at man vil komme i store Vanskeligheder. Konsekvensen maa blive, at naar der fra Sekterere og andre Trossamfund kommer Andragende om at faa Folkekirkens Kirker overladt, vil det være uhyre vanskeligt for Ministeriet at sige nej, hvis dette Lovforslag bliver ophøjet til Lov. Ogsaa af den Grund mener jeg, Rigsdagen maa være betænkelig ved at vedtage Lovforslaget. Man skal i det hele taget efter min Mening ikke give Love om enkelte Personer, det maa være Landets, Samfundets Love, der maa være de gældende, og den enkelte maa rette sig efter Landets Love, Landets Love skal ikke omformes efter den enkeltes private Ønsker.

I de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, staa endvidere, at Ryslinge Frimenighed er kommet i en vanskelig Stilling, bl. a. fordi der har været Strid om Ejendomsretten til Kirken — Bemærkningerne er skrevet, før Dommen er faldet —, og de kunde altsaa komme til at staa uden Husly. Jeg kan ikke se, at Ryslinge Frimenighed har en anden Stilling, end en hvilken som helst Frimenighed her i Landet kan komme ud for. Saa vidt jeg kender de 1.000—1.100 Frimenighedsmedlemmer, der slutter sig om Pastor Rørdam, kunde de, om saa skulde være, meget godt rejse en Kirkebygning. Der er rejst Hundreder af frikirkelige Kirkebygninger, Forsamlingshuse, Menighedshuse Landet over, og den Opgave kan den enkelte Menighed uhyre godt magte. Det er ikke smaa Summer, der aarligt ofres paa Menighedsarbejdet, der forekommer der mig ikke at være nogen Vanskelighed.

Men nu kommer det interessante ved hele dette Spørgsmaal om den vanskelige Stilling, at netop i de allersidste Dage har Landsretten tilkendt Frimenigheden Retten til Kirken og Præstegaarden og alle de Værdier, der var samlet af den gamle Valgmenighed. Det vil med andre Ord sige, at noget af den Underbygning, hvorpaa det foreliggende Lovforslag skulde hvile, ganske er smuldrat bort. Ved at læse Bemærkningerne igennem faar man Indtryk af, at det maaske ikke er det mindst vigtige, at de kan komme til at staa uden Tag over Hovedet; men nu er dette altsaa bragt ud af Verden, og dermed er det Argument ogsaa faldet bort. Da Pastor Rørdam altsaa nu har en Kirke, turde dette dog maaske være tilstrækkeligt. Der er vel ingen Grund til at give ham Snese af Kirker. Det er

meget rigtigt, som det er sagt, at adskillige af Frimenighedens Medlemmer maaske er spredt over Sydlyn og altsaa kan bo i lidt længere Afstand fra Kirken, men i vore Dage, med Biler, Rutebiler og Togforbindelser, finder de nok derhen. Her gælder ogsaa, hvad jeg sagde før, at naar det drejer sig om aandelige Værdier, kan man godt bringe store Ofre. Det tror jeg derfor ikke vil veje stærkt i Vægtskæalen. Ellers kunde man komme til at staa overfor det samme Spørgsmaal, naar Talen var om adskillige andre udskilte Menigheder, som ogsaa har Medlemmer spredte over store Dele af Landet. Det forekommer mig, at da dette Spørgsmaal om Retten til Ryslinge Frimenigheds Kirke nu er afgjort — i alt Fald foreløbig, hvordan Afgørelsen vil blive, hvis Sagen kommer til Højesteret, kan der jo intet siges om i Dag —, vil Lovforslaget i alt væsentligt være overflødig.

Den højtærede Kirkeminister forelagde et Lovforslag i Fjor om Nedsættelse af en Kommission til Drøftelse af Forholdet mellem Stat og Kirke. For nogen Tid siden sagde den højtærede Minister under Finanslovbehandlingen, at dette Forslag ikke vilde blive forelagt af ham i Aar, bl. a. fordi han ikke ønskede at tage Tingets kostbare Tid til at behandle dette Forslag. Det forekommer mig, at efter at dette Forslag om Pastor Rørdam er blevet forelagt, brænder det ganske anderledes stærkt paa at faa Forholdet Stat og Kirke imellem klaret, og jeg maa derfor beklage, at den højtærede Kirkeminister ikke har ment det rigtigt at forelægge det samme Lovforslag i Aar. Det er jo muligt, at det bliver forelagt fra anden Side, og jeg vil haabe, at hvis dette sker, vil Ministeren være villig til at støtte det, saaledes at den deri omhandlede Kommission kan blive nedsat. Jeg er af den Opfattelse, at Rigsdagen som saadan ikke kan og heller ikke skal være Kirkesynode, og i alt Fald forekommer det mig, at det foreliggende Lovforslag bør hvile, indtil de andre Spørgsmaal er løst, indtil Spørgsmaalet om Ejendomsretten til Valgmenighedskirken har været for Højesteret, hvis den føres op dertil, indtil Spørgsmaalet om Forholdet mellem Stat og Kirke er gennemtænkt og gennemarbejdet af en Kommission, som kan stille sine Forslag, og indtil der foreligger bestemte Udtalelser, bl. a. ogsaa her, fra Landets Biskopper. Jeg maa ligesom et Par af de ærede foregaaende Talere beklage, at Rigsdagen ikke allerede er gjort bekendt med Biskoppernes Ud-